

Iek. Anna Maria Kalenik

**Ocena wpływu pandemii COVID-19
na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży
z zaburzeniami psychicznymi**

**Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne**

Promotor: prof. dr hab. n. med. Tomasz Wolańczyk

Klinika Psychiatrii Wieku Rozwojowego
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Obrona rozprawy doktorskiej przed Radą Dyscypliny Nauk Medycznych
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Warszawa 2022

1. Wstęp

COVID-19 to choroba zakaźna wywoływana przez koronawirusa SARS-CoV-2. Pierwsze przypadki zachorowań pojawiły się w grudniu 2019 roku w Chinach. Nowy wirus szybko rozprzestrzenił się na cały świat. Pierwszy dodatni wynik badania w kierunku obecności wirusa w Polsce został potwierdzony 4. marca 2020 roku, a kilka dni później (11. marca 2020 roku) Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła stan pandemii¹, który trwa do tej pory (stan na 30. listopada 2022 roku).

Według szacunków WHO w tym czasie całkowita liczba zarejestrowanych przypadków COVID-19 wyniosła ok. 640 milionów, a zmarło z tego powodu ponad 6,5 miliona ludzi². Nieznana wcześniej choroba w krótkim czasie wstrząsnęła systemem zdrowotnym, światową gospodarką, a także wywołała istotne konsekwencje społeczne i psychologiczne.

Wpływ pandemii COVID-19 na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży stał się jednym z najważniejszych tematów w psychiatrii i psychologii dziecięcej w ostatnim czasie. Nie ma w tym nic dziwnego, biorąc pod uwagę fakt, że stosowane w wielu krajach restrykcje w szczególny sposób dotykały właśnie dzieci i młodzież. Ze względu na sytuację epidemiologiczną grupa ta została pozbawiona możliwości chodzenia do szkoły, kontaktów z rówieśnikami, dostępu do zajęć na świeżym powietrzu i codziennej rutyny. Należy pamiętać, że dotknęło to osób mających jednocześnie gorzej rozwinięte strategie radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz często ograniczony dostęp do aktualnej wiedzy dopasowanej do wieku.

Liczni badacze zwracali uwagę na duży odsetek problemów ze zdrowiem psychicznym wśród dzieci i młodzieży w okresie pandemii. Według różnych badań częstość zaburzeń depresyjnych w tej grupie wynosiła od 2% do 71,5%,

---

¹ WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 - 11 March 2020. <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020>. [dostęp: 01.11.2022]

² WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard. <https://covid19.who.int/>. [dostęp: 30.11.2022]